

Révay József
Százarcú ókor

TARTALOM, UTÓSZÓ

Tartalom

I. ISTENEK

KRÉTA, A BIKAISTEN SZIGETE

Istenek nyomában

Mínósz, Európé fia és Európa apja

"La Parisienne" - "A Párizsi Hölgy"

Hic habitat Minotaurus

A szárnyas ember legendája

Új idők dala

A NAPISTEN NÉPE

Asztüagész álma

A nyúl meg a sarló

Politikai lakoma

Királyi nép

Tomúrisz és a halál

SZKÍTÁK, GÖRÖGÖK, MAGYAROK

A mesés hüperboreoszok

Négyszögarcú vadak

A két Szkítia

Az ifjú Anakharszisz

Vérszerződés

Megelőzték Kutuzovot

APOLLÓN FEKETE ORSZÁGA

Apollón szerelme

Barce, a fekete város

Arae Philaenorum - A Philaenusok oltára

Bereniké hozománya

Apión végrendelete

Marcus Turbo mézszárlása

Városok és emberek

EGYIPTOM TÜNDÖKLÉSE ÉS BUKÁSA

Egy ókori Bernadotte

Popilius Laenas pálcája
Rabirius és "a fuvolás"
Kleopátra, a démon
Politika és elégia

ÖRÖK BÁNATOK
Az ókori Sasfiók
Népszámlálás Arsinoéban
Thaisz és Íszisz könnyei
Theszaisz, a sztár

II. HŐSÖK

A KARTHÁGÓI BÉKESZERZŐDÉS
Partraszállás Afrikában
A fekete Venus
Ki volt a támadó?
Egy ókori béketárgyalás
Égnek a hajók
Hannibál nevet

AZ IGAZI SPARTACUS
Eunus, a varázsló
Az árulás
Spartacus, a gladiátor
Győzelmi mámor
A mutinai fordulat
A vég kezdete
A történelmi cél
A romantika

CICERO A FORRADALOMBAN

VÉRZŐ GALLIA
Gallia, Erisz almája
Róma kardja
A győzhetetlen Ariovistus
Vercingetorix díszben

ŐRÜLT A TRÓNON
Tiberius gyűrűje
Lefejezett istenek
Vér és arany
Chaerea tribunus

NERO KIRÁLYT KORONÁZ

Tigranes fészkelődik
Vologases visszaüt
Tigranes hoppon marad
Zenobia: a szerelem
Eriza: a zálog
Csodákat lát a Via Egnatia
Róma mámorban

III. VÁROSOK

RÓMA KIKÖTŐJE: OSTIA

Aurea
Négyemeletes bérházak
Ostia szíve
Az Epagathus-cég
Az athéni Kriton

AQUINCUM, A VÉGVÁR

Castricius Victor közkatona
Pacatus, a műhelytulajdonos
Aelia Sabina, a művésznő

SOPIANAE, A VIRÁGOSKERT

Suppianus, az ős
Pannónia virágoskertje
Ókori ismerőseink
Rómaiság és kereszténység

PANNÓNIA TENGERE

A kincses Valcum
Római pince
Aranyhegy

DÁCIA ARANYORSZÁG

Nos, mit hallottál a dákokról?
Dekebal, a dákok hőse
A sas visszarepül
Aranyország
Mennyibe kerül egy rabszolgalány?
Licinius Mucianus tábornok, Dácia hőse

KIRÁLYI VÁR

Dácia kapuja

Királyi vár
A dáciai határsánc
Dekebal kincsei
Kövek temetője
A feliratok
Róma fellegvára

IV. TENGEREK

A BAEDEKER KÉTEZER-ÖTSZÁZ ÉVE

Görög és kínai útikönyvek
Ezüstpoharak
Jeruzsálem és Trója
Legenda és valóság

AZ ARANYGYAPJÚ

Az aranygyapjú
Az átkozott arany
A világjáró Odüsszeusz
Mondák és hajóskönyvek

KOLUMBUS ŐSEI

Ötventonnás óceánjárók
Az istenek tüzes szekere
Három vadnő
A Nagy Sándor-romantika
Pütheasz, az ókor Kolumbusa

A BIRODALOM VÉRKERINGÉSE

Állami posta
Fényűző utazások
Vámosok és rablók
Filozófusok és kereskedők

MARE NOSTRUM

Navigare necesse est
Róma és a tenger
Ceterum censeo
Mare Nostrum

KÍNAI SELYEM RÓMÁBAN

Kalandozás az ókori térképen
A selyem varázsa
Isidorus Baedekere

Maes Titianus selyemkereskedő
Kan-Ying követ úr Tacsinban

V. HÉTKÖZNAPOK

A KÉTEZER ÉVES ÜVEGMADÁR

A fáraó névjegye
Üvegablakok és arany poharak
Nero monoklija
A törhetetlen üveg

AZ ÓKOR EDISONJA

Robotemberek
A szenteltvíz-automata
A taxaméter őse
Az automata színház
A gazai csodaóra

HÍRVERÉS, ÜZLET ÉS POLITIKA

Traianus vásárcsarnoka
Mercurius rabszolgái
Utcai árusok
Áruházak és bankárok
Lakás, halmártás, kocsmák
Humor

A VILÁG LEGRÉGIBB NAPILAPJA

A római hírlap
Az eltűnt Acta
Az első riporter
Négyszázhatvan évfolyam

MILLIÓK ÉS MILLIOMOSOK

A megtollasodott rabszolga
Pénz és politika
Uzsorások és hadiszállítók
A szenátori vagyon
A természet varázsa
Gyógyfürdők
Nyaralóhelyek
Villák gyöngysora
Baiae, a világfürdő
Orvosok, színészek, versenykocsisok
Császári vagyonok

Az üvegházi szőlő

DIOCLETIANUS ÁRJEGYZÉKE

Halál az árdrágítókra!

Ókori infláció

Az ezredes úr fizetése

A birkanyíró és az ügyvéd

Az uborkától a bíborköpenyig

VI. CSILLAGOK

AZ ARANYHAJÚ BERENIKÉ

Két fanyar úr

Egy vidéki fiatalember

A tündöklő Lesbia

Az aranyhaj legendája

A vers varázsa

FLAVIUS JOSEPHUS A ZSIDÓ LIVIUS

Jeruzsálem és Róma

A kétarcú ember

Vallomások

Biblia, történelem, politika

Művészet és igazság

Josephus és az utókor

SZÍNHÁZ ÉS BALETT

Új műfajok

Egy ókori balett

Ókori jazz-band

SZÍNPADI CSILLAGOK

Roscus a nagy komédiás

Pompeji csillaga

Róma szépsége

A KÖLTŐ FELTÁMADÁSA

A néma koporsó

A vallomás

Viaskodás az éjszakában

A csoda

Quintus Aelius Apollonius

BÖLCSESSÉG CSILLAGA

Egy ókori akadémia

Tudósok és rajongók
Egyház és tudomány
Tonzurás véredek
Halál és megdicsőülés

KIS LEXIKON
Ptolemaioszok
Római császárok

UTÓSZÓ

Utószó

Tőlünk, mai emberektől nagyon messze van az ókori világ élete, amelyről ez a könyv szól. Alig több mint száz éve zajlott le a szabadságharc; közvetlen múltunkhoz tartozik, emléke ma is eleven, de már nem mesélnek róla élő tanúk, s ez már meghúzza a végleges választóvonalat a jelen és a történeti múlt között. Több mint ezer éve telepedett le a magyar nép mai hazájában, s ez az esemény szinte megfoghatatlanul messze van a legtöbb ember számára.

Hát még az a majdnem kétezer évvel ezelőtti kor, amelyben a rómaiak éltek hazánk területén, amikor az aquincumi romok még virágzó város házai voltak, amikor még éltek azok az emberek, akiknek sírköveit most a múzeum falai mellett szemlélhetjük!

S a rómaiak csak a befejező szakaszt jelentik az ókor történetének. Mögöttük a múltban ott vannak a görögség századai; s az olvasók gyakran meglepődnek azon, hogy a görög irodalom első nagy alkotásait, Homérosz jó két és fél évezredes eposzait úgy olvashatják, akár egy mai szerző műveit. És milyen fiatal mindez a négy-ötezer éves múltra visszanyúló egyiptomi és mezopotámiai történelemhez mérve! Végtelen távolságnak érezheti ezeket az évezredek az az ember, aki ritkán tekint ki saját korának határai közül.

[...]

Véget értek az ókor évszázadai - fényük, ragyogásuk, százarcú életük visszavonhatatlanul eltűnt a múltban. A következő, szegényesebb, barbárabb évszázadok, sőt általában az egész középkor látszólag visszaesést, hanyatlást jelentenek a csodálatos antik kultúrához képest. Igaz ugyan, hogy a középkor első századai valóban visszaesést jelentenek -, de a nagy, történeti méretű átalakulásoknak, egy új világ születésének mindig megvannak a maga elkerülhetetlen megrázkódtatásai. A hanyatlás egyébként is csak átmeneti és viszonylagos volt; s a középkori fejlődés, ha kezdetben szerényebb eredményeket produkált is, és sok tekintetben idegenebb tőlünk, mint az antik kor szabadabb, reálisabb szelleme, mégis szélesebb alapokat teremtett az emberiség további haladása számára, amely a feudális világon keresztül a modern Európáig vezetett. És az ókori kultúra kincsei sem vesztek el véglegesen: sok író és más

művész alkotása fennmaradt. Ha keveset tanulmányozták is őket az egész középkoron át, a reneszánszban eljött felfedezésük ideje, s ismét bekapcsolódhattak az európai műveltség élő áramába.

Sarkady János

<http://mek.oszk.hu/01000/01057/#>